

Vischinadis - fusiuns

M E S S A D I

dalla suprastonza communal a al cussegl da vischnaunca

Preziada signura presidenta
Preziadas signuras cusseglieras
Preziai signurs cussegliers

Tenor art. 1 dalla constituziun communal secumpona la vischnaunca da Mustér dils vischinadis Mumpé Tujetsch, Segnas, Acletta, Funs/Clavaniev, Vitg, Disla, Cavardiras e Mumpé Medel. El messadi per la votaziun dils 22 da zercladur 2008 eis ei vegniu constatau il suandont:

Vischinadis

Il vischinadis ein francai ella constituziun vertenta. Lur funcziun e muntada ei semidada a moda radicala. Certins funcziuneschan, auters han fastedis. Ina reponderaziun da quei sistem ei indicada, pretenda denton fetg bia temps. Perquei vegn quella damonda tractada separadamein.

Ils vischinadis havevan pli baul ina gronda muntada sil sectur agricol (pasturs da casa, sco cavrers etc.). Entras las midadas dil puresser ei era la funcziun dils vischinadis semidada.

Per obtener ina buna survesta vegn ina carta preparada ch'indichescha ils cunfins geografics dils vischinadis. Il cussegl da vischnaunca duei saver midar la cunfinaziun dils vischinadis sco era ils nums. Quellas midadas han da succeder en concordanza culs vischinadis pertuccai e tals conclus ein sa suttametter al referendum facultativ.

Ina cumissiun duei sclarir e circumscriber las incaricas dils vischinadis. Plinavon duei vegnir scaffiu in statut unificau per tut ils vischinadis ed ins duei introducir ina conferenza dils presidents dils vischinadis. Quella duei denter auter coordinar las propostas ed era saver far senza proposiziuns per mauns dallas elecziuns communalas.

Per ademplir quella incumbensa ha la suprastanza eligiu ils 27 da settember 2010 ina cumissiun speciala per sclarir e circumscriber las incaricas dils vischinadis. Ella secumpona dils representants dils vischinadis, dall'Uniun da commerci e mistregn e dalla partida locala PCD cun las personas suandontas:

President: Wendelin Jacomet, Mumpé Medel

Commembers: Francestg Cajacob, vischinadi Acletta, actuar
Adrian Deflorin, representant UCP
Edgar Durschei, vischinadi Segnas
Linus Flepp, vischinadi Vitg
Victor Flepp, president PCD locala
Rita Huonder-Tenner, vischinadi Funs/Clavaniev
Armin Manetsch, vischinadi Mumpé Medel
Serafin Steger, vischinadi Cavardiras
Bruno Tschuor, vischinadi Disla.

La cumissiun ha examinau da rudien la structura actuala dils vischinadis e consultau ils vischinadis. Ils 25 da mars 2011 ha ella suttamess alla suprastanza communal in rapport e propostas. Quel vegn aschuntau al messadi.

La suprastanza communal ha approbau ils statuts da model per ils vischinadis e saviu s'accordar cun las propostas per fusiunar singuls vischinadis. La tematica dallas elecziuns communalas duei denton vegnir tractada separadamein, damai che la preparaziun d'elecziuns ei in fatg fetg delicat, che pretenda ina madira ponderaziun.

Sin fundament da quei rapport ei la suprastanza communal s'adressada ils 18 d'avrel 2011 alla presidenta ed als presidents dils vischinadis cun la recumandaziun d'approbar ils statuts tenor l'intenziun dalla cumissiun preparatoria. En cass che vischinadis vegnan fusiunai ni ch'ìls cunfins vegnan modificai, duess quei succeder tenor la recumandaziun dalla cumissiun e dalla suprastanza communal.

Il davos temps han ils biars vischinadis arranschau radunonzas extradordinarias. Tuts han approbau il model da statuts, proponius dalla suprastanza communal. Aschia ha la suprastanza communal approbau ils novs statuts dil vischinadi da DislaMadernal/Pardomat e Cavardiras, Mumpé Medel, Segnas/Mumpé Tujetsch e Clavaniev. Pendent ei aunc Acletta e Vitg.

El medem mument ha la radunonza dil vischinadi da Disla saviu s'accordar d'incorporar il vischinadi da Cavardiras (cun Caprau). Cunquei ch'il vischinadi da Mumpé Tujetsch ei vegnius s'ligiaus dapi in temps, ha la suprastanza communal dumandau ils 16 da zercladur 2011 tuts vischins e tuttas vischinas da quei vischinadi sin via da circulaziun, schebein els savessien s'accordar da fusiunar cun Segnas. Cunquei che quella proposta ei buca vegnida contestada, sa la fusiun succeder. Il vischinadi da Segnas ha decidiu en sia seduta dils 5 da zercladur 2011 da recepir ils vischins da Mumpé Tujetsch en lur vischinadi.

Ponderaziuns finalas

La suprastanza communal engrazia alla cumissiun "vischinadis" per la buna lavur. Las discussiuns occurridas enteifer la cumissiun e las radunonzas dils vischinadis han mussau, ch'ei cunvegn da mantener quella organisaziun, era sche la funcziun dils vischinadis ei semidada da rudien.

Plinavon considerescha la suprastanza communal las fusiuns proponidas per bunas e raschuneivlas. Cheutras ein tuts vischinadis el cass d'ademplier lur incaricas.

La problematica dalla preparaziun dallas elecziuns presenta la suprastanza communal en in messadi separau.

Proposta

Sin fundament dil rapport dalla cumissiun "vischinadis" e dallas decisiuns dils vischinadis

p r o p o n a

la suprastanza communal al cussegl da vischnaunca:

1. da prender enconuschientscha dil model per novs statuts pils vischinadis;
2. d'approbar la fusiun dil vischinadi da Mumpé Tujetsch cun quel da Segnas. Il niev vischinadi duei seclamar "Segnas/Mumpé Tujetsch";
3. d'approbar la fusiun dil vischinadi da Cavardiras cun quel da Disla. Il niev vischinadi duei seclamar "Disla/Cavardiras";
4. da suttametter quei conclus al referendum facultativ tenor art. 1. al. 2 dalla constituziun communal.

Suprastanza communal Disentis/Mustér
Il president: Il canzlist:

Dr. Dumeni Columberg

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 13 da fenadur 2011

Annexas

- model per statuts per ils vischinadis (gia tarmess ils 28-6-2011)
- rapport dalla cumissiun "vischinadis"